

[Krogh.]

Alene i de tre jyske amter, ministeren omtaler, skulle der således bygges ikke eet, men 10 nye gymnasier for at nå Storkøbenhavns standard, og af disse 10 skulle 6—7 være statsgymnasier. I de fjerne nordjyske amter, Hjørring og Thisted, findes overhovedet ingen statsgymnasier, og i de tyndtbefolkede vestjyske egne ligger der også uløste opgaver, f. eks. i Grindsted.

I det hele taget er det et meget betænkeligt træk i den økonomiske udvikling, vi er inde i, at vi udover valutavanskeligheder og stramme penge- og kreditforhold lader en mængde uløste problemer hobe sig op. Den højtærede finansminister var i slutningen af sin tale ved finanslovsforslagets fremsættelse inde på problemet, idet han udtalte — et kort citat fra sp. 1359 —:

„Den bedring, der er nået i valutaisituationen, er i nogen grad sket på bekostning af den produktive udvikling.“

Det er imidlertid ikke blot på det produktive område, investeringsbehovene hober sig op — selvom de er meget følelige der — men også på de humanitære og kulturelle områder medfører den økonomiske udvikling, vi er ført ind i, ophobning af uløste opgaver, og det er jo et kulturelt område, vi behandler i dag.

I mit parti erkender vi, at der er et behov for gymnasiebyggeri ovre i Jylland, og vi er derfor tilfredse med, at problemet bliver taget op.

Det er iøvrigt ikke alene på gymnasiebyggeriets område, der ligger problemer. Også på seminarieområdet er der uløste opgaver. Vi har jo, for at blive i disse fjerne egne af Jylland, en mængde lærerembeder, der ikke har kunnet besættes, i Hjørring amt 110, i Thisted amt 42, i Ringkøbing amt et sted mellem 100 og 125. Alt dette er også udtryk for ophobning af investeringsbehov.

Også med hensyn til det almindelige skolebyggeri vedrørende folkeskolen ligger der en række uløste opgaver. Den højtærede

undervisningsminister vil huske, at jeg for et par uger siden sammen med en amtskolekonsulent og en sognerådsformand sad i hans ministerium og forhandlede med ham om, hvorvidt der måtte kunne findes udvej for en materialebevilling til et skolebyggeri i et opdyrket hedesogn ovre i Jylland, hvor børnetallet havde sprængt skolens rammer på en sådan måde, at 15 nybegyndere måtte undervises i en gammel træbarak, der lå ude ved byens sportsplads, og som FDF-drengene ellers benyttede til omklædning. Det er forståeligt, ikke mindst nu i vinterkulden, om befolkningen derude finder et skolebyggeri tiltrængt.

Vi er altså i mit parti indstillet på at se velvilligt på, at problemet vedrørende gymnasiebyggeri i de egne, der er blevet ladet tilbage, tages op i det tempo, vore økonomiske forhold måtte tillade. Men der er endnu to principielle spørgsmål, jeg lige må berøre.

For det første vil jeg gerne understrege den store fordel, det er for en by eller en egn at få et statsgymnasium fremfor et kommunalt. Ved et statsgymnasium betaler staten 25 pct. af byggeomkostningerne — sådan er praksis efterhånden blevet — plus hele den årlige drift af gymnasiet. Ved et kommunalt gymnasium må kommunen betale alle byggeomkostninger plus stort set halvdelen af de årlige driftsomkostninger. Med det antal statsgymnasier, der enten lige er opført i Storkøbenhavn eller er under opførelse, kan der være retfærdighed og rimelighed i, at også det nye gymnasium i Jylland bliver et statsgymnasium, og i det hele taget lader denne forskelsbehandling af byer og egne med hensyn til statsgymnasier og kommunale gymnasier sig næppe i længden opretholde.

Dernæst det andet principielle spørgsmål. Jeg vil lige minde om, at i romerrigets historie hører vi tale om grænsefloden Rubicon. For at tage et nærmere liggende eksempel skal jeg nævne Tryggevalde å derude på Stevns, der i „Elverhøj“ — det er jo noget, der hører ind under den højtærede